PÆDAGOGISK FUNDAMENT

CFD

NYBORG

Hvem er CFD Nyborg

CFD er en selvejende velfærdsvirksomhed og er juridisk en privat erhvervsdrivende fond med et socialt formål. CFD arbejder på et non-profit økonomisk indtjeningsgrundlag.

CFD Nyborg er placeret på to matrikler. Den ene er Skaboeshusevej 107 & 105, og den anden er Havnegade 30, 5800 Nyborg.

Skaboeshusevej-matriklen er placeret i udkanten af Nyborg på en landlig grund med 16 tønder land tæt ved skov og strand. Det er en gammel høj- og landbrugsskole for døve, og den havde oprindeligt det formål at give døve mænd en praktisk og teoretisk uddannelse i landbrug og derudover almindelig højskoleundervisning. Bygningen er fra 1907 og er bygget via en privatindsamling, og den blev først en del af CFD i 1973.
Skaboeshus, som matriklen populært kaldes, består i dag af en ældre toetagers hovedbygning, ejes af CFD og har 34 døgnpladser samt beskæftigelse for 55 borgere.

Havnegade er et støttecenter beliggende i Nyborg By tæt på havnen. Bygningen lejes af Nyborg Kommune. Havnegade tilbyder råd og vejledning, individuel praktisk og pædagogisk støtte i eget hjem og i alle livets forhold samt pædagogisk ledsagelse. I Havnegade er der seks interne lejligheder, et fælleshus og derudover gives der støtte til borgere i egen bolig i Nyborg, Odense og omegn.

På CFD Nyborg er størstedelen af medarbejderne uddannede socialpædagoger, og nærledelsen er tæt på kerneopgaven.

Grundlaget for det pædagogiske fundament

CFD Nyborgs pædagogiske fundament beskriver det fælles faglige ståsted, som danner grundlag for indsatsen på tværs af tilbuddene. Fundamentet blev udarbejdet i 2022/23 og er senest opdateret i juni 2026.
Det pædagogiske fundament er udviklet i samarbejde med lektor og master i specialpædagogik, Ida Marie Mundt, samt tegner Niels Villum Petersen. Fundamentet giver en kort og præcis beskrivelse af de pædagogiske tilgange, som kendetegner arbejdet i CFD Nyborg.
Det pædagogiske fundament beskriver den praksis, der danner udgangspunkt for arbejdet i dag og understøtter den fælles faglighed, refleksion samt udvikling på tværs af CFD Nyborg.

CFD Nyborgs pædagogiske fundament bygger på en fælles forståelse af, at alle borgere har ret til et meningsfuldt liv med størst mulig selvbestemmelse, deltagelse og livskvalitet. Fundamentet forener specialiseret viden om tegnsprog, kommunikation, neuropædagogik, Low Arousal og KRAP i en helhedsorienteret praksis, hvor borgerens ressourcer, ønsker og perspektiver er udgangspunktet for den pædagogiske indsats.

Værdier, handicapforståelse og målgruppe

CFD Nyborg leverer et højt specialiseret velfærdstilbud inden for det sociale område til unge, voksne og ældre, som alle er døve, har et høretab eller har et kombineret syns- og høretab.

CFD Nyborg tilbyder døgntilbud (§ 107, § 108, døgnstøttet § 85), støttecenter, beskyttet beskæftigelse og STU for borgere med yderligere funktionsnedsættelser i en kombination af § 83 og § 85 med afsæt i en socialpædagogisk tilgang.

CFD's holdningsmæssige og etiske ståsted bygger på CFD's strategi for 2025-2028 samt CFD's tre værdiudsagn. Se også: https://www.cfd.dk/om-cfd/strategi-2025-2028

- Vi har respekt for mennesker i fællesskaber
- Vi arbejder med høj faglig kvalitet
- Vi udviser troværdighed i vores handlinger

Hos CFD Nyborg tages der afsæt i en **dialektisk handicapforståelse[1].** Den dialektiske handicapforståelse indebærer en erkendelse af, at handicap er noget, der opstår i mødet med andre. Handicappet opstår med andre ord som et modsætningsforhold mellem borgerens forudsætninger og omgivelserne i de historiske, kulturelle og sociale praksisser, som borgeren indgår i.
En funktionsnedsættelse er ikke statisk, den ændrer sig i forhold til tid, sted og omgivelser. Funktionsnedsættelsen er et individuelt vilkår, mens handicap opstår i samspillet mellem borgerens forudsætninger og omgivelserne. Handicap er derfor ikke en egenskab ved den enkelte, men et relationelt fænomen.

Hos CFD Nyborg er der faglige kompetencer indenfor:

- Døvhed, høretab og døvblindhed
- Autismespektrum-forstyrrelser
- Udviklingshæmning
- Psykiatriske lidelser
- Sundhed, sygdom, ernæring og motion
- Foranstaltningsdom

[1] Bøttcher og Dammeyer; Handicap psykologi

Tegnsprog og totalkommunikation

Dansk tegnsprog er CFD's fælles platform, og det er ligestillet med det talte og skrevne danske sprog. Tegnsprog er en faglig forudsætning for at kunne udføre arbejdet på CFD. Med mere end 150 års erfaring i arbejdet med døve og døvblinde har CFD et særligt ansvar for at værne om dansk tegnsprog. Det er tegnsproget, der gør CFD unik.

CFD Nyborgs tilbud tager – ud over dansk tegnsprog – udgangspunkt i totalkommunikation.
Alle fastansatte medarbejdere modtager undervisning gennem CFD's akkrediterede tegnsprogsuddannelse.
Der er et understøttende tegnsprogsmiljø, som er fundamentalt for borgernes udviklingsmuligheder, og det tilpasses den enkelte borgers kommunikative forudsætninger og behov.

Miljøet omkring dansk tegnsprog og totalkommunikation skaber rammerne for, at borgerne trygt kan udtrykke ønsker, følelser, behov, meninger og tanker i hverdagens samspil med det pædagogiske personale. Samtidig støttes borgerne i at skabe og fastholde kontakt til det omgivende samfund samt at deltage aktivt i sociale fællesskaber.

Borgerne på CFD anvender supplerende, visuelle kommunikationshjælpemidler i varierende grad tilpasset den enkeltes behov.

Kommunikative redskaber, der anvendes i CFD Nyborg:

- Taktilt tegnsprog
- Tegn til tale
- Dagstavler og ugetavler
- Støtteskemaer/visuelle guidelines
- Social stories
- Talking Mats-interview
- Digitale platforme

Low Arousal (LA) og LA2 - en pædagogisk tilgang på CFD Nyborg

Low Arousal (LA) er en central del af den pædagogiske tilgang på CFD Nyborg. Sammen med borgerne arbejdes der med redskaber fra LA2- og LA2U-metoden med henblik på at styrke trivsel, udvikling og samarbejde.

LA har fokus på, hvordan det pædagogiske personale gennem egen adfærd kan understøtte borgerens trivsel og udvikling af nye strategier til hensigtsmæssig adfærd i udfordrende situationer. Tilgangen bygger på respekt for den enkeltes ret til selvbestemmelse og en værdig behandling – uanset alder og funktionsniveau. Samtidig tager LA afsæt i den grundlæggende forståelse, at alle mennesker gør det bedste, de kan, med de ressourcer, de har til rådighed.

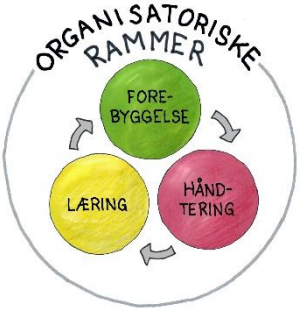
I arbejdet med LA anvendes blandt andet følgende faglige principper og begreber: Ansvarsprincippet, Kontrolprincippet, Perspektivskifte, Strategisk adfærd, Affektudbrudsmodellen, Metodeloft.

LA2 og LA2U er samtale- og refleksionsredskaber, der har til formål at fremme trivsel samt forebygge konflikter og voldsomme episoder. I samarbejdet mellem borger og medarbejder er der fokus på at undersøge og inddrage borgerens indefra-perspektiv. Det omfatter blandt andet borgerens trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme.

LA2 og LA2U arbejder med forebyggelse, håndtering og læring gennem tre konkrete værktøjer:

- **Trivselsplanen** understøtter borgerens trivsel i hverdagen og bidrager til at forebygge belastninger.
- **Tryghedsplanen** har fokus på håndtering af svære situationer, så borgeren i videst muligt omfang undgår at komme i affekt og miste selvkontrollen.
- **Læringsplanen** understøtter fælles læring efter kritiske episoder og danner grundlag for det fremadrettede samarbejde mellem borger og medarbejder.

På CFD Nyborg har alle medarbejdere en grunduddannelse i Low Arousal (LA). I hver afdeling er der medarbejdere, som er uddannet i LA2 og LA2U. Derudover er der udarbejdet en LA2-strategi og etableret et formidlernetværk, som understøtter implementeringen og den fortsatte udvikling og vedligeholdelse af metoden.

Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik (KRAP)

KRAP er en central del af det pædagogiske fundament på CFD Nyborg og danner grundlag for samarbejdet med borgerne. Tilgangen tager afsæt i borgerens ressourcer og bygger på en anerkendende tilgang med fokus på det, der lykkes, og på at udvikle videre ud fra borgerens styrker og succeser.

KRAP bygger blandt andet på følgende grundlæggende forståelser:

- Det, vi tænker, oplever vi som virkeligt – men vi kan lære at tænke anderledes.
- Alle mennesker har ressourcer, og vi udvikler os bedst gennem vores succeser.
- Alle mennesker har et grundlæggende behov for anerkendelse.

På CFD Nyborg har alle medarbejdere en grunduddannelse i KRAP. I hver afdeling er der desuden medarbejdere med en længerevarende KRAP-uddannelse, ligesom flere ledere er uddannet som KLAR-vejledere.

KRAP's tre søjler

Søjle 1: Vidensfasen	**Søjle 2: Refleksionsfasen**	**Søjle 3: Indsatsfasen**
Registrering og afdækning Baseline – hvad har vi med at gøre? Fokus på ressourcer, udfordringer samt hyppighed og intensitet af de fænomener, der observeres.	**Analyse, forståelse og overblik** Skabe fælles forståelse med borgeren, omkring borgeren, i teamet, i gruppen og sammen med pårørende.	**Udvikling og handling** Fastsætte mål for udvikling, styrke nye færdigheder, ændre fastholdende tankemønstre, udvikle relationer, skabe nye forståelser og understøtte udviklingen af mestringsstrategier.
Skema 1-14	Skema 15-31	Skema 32-50

Neuropædagogik – en pædagogisk tilgang på CFD Nyborg

På CFD Nyborg arbejdes der ud fra et neuropædagogisk fundament, hvor det pædagogiske arbejde bygger på viden om hjernens funktion, opbygning og udvikling.

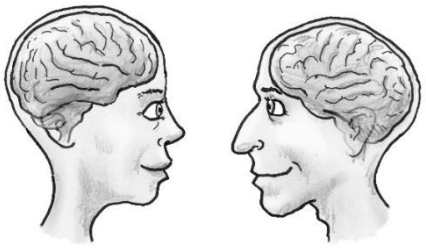
For at opnå en helhedsorienteret forståelse af borgerens forudsætninger indhentes relevant viden om blandt andet diagnoser, funktionsniveau, udvikling og kontekst. Oplysningerne kan komme fra eksempelvis læge, psykiater, høreklinik, synskonsulent, døvblindekonsulent, døvekonsulent, ergoterapeut, psykolog samt udredninger og specialiseret rådgivning fra VISO.

Formålet med den neuropædagogiske indsats er at skabe de bedst mulige rammer for borgerens personlige, sociale og faglige udvikling, så den enkelte får de bedste muligheder for at udfolde sit potentiale. Borgeren betragtes som den vigtigste vidensperson i eget liv og inddrages derfor aktivt i afdækning, planlægning og evaluering af indsatsen.

Afdækningsmetoder på CFD Nyborg

- Sensorisk profil
- Sensoriske forståelsesskemaer
- Sansebibliotek, som giver nem adgang til afprøvning af sansestimulerende materialer
- Forudsætningsanalyse med fokus på ressourcer og udfordringer
- Dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse for voksne med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne
- Støttebehovsskema

En del medarbejdere har en efteruddannelse i neuropædagogik, og i 2025 blev seks medarbejdere uddannet som sanseintegrationsvejledere.

Øvrige fagligheder, der understøtter hverdagen

Sundhedsfaglig indsats

På CFD Nyborg indgår sundhedsfaglige indsatser som en naturlig del af den helhedsorienterede pædagogiske tilgang. Borgernes sundhed, trivsel og hverdagsliv ses som tæt forbundne, og der arbejdes tværfagligt for at understøtte den enkeltes behov.

Alle afdelinger har uddannede medicinansvarlige medarbejdere, og en sundhedsfaglig medarbejder understøtter kvalitet, udvikling og faglig sparring på tværs af CFD Nyborg. Alle medarbejdere oplæres i sundhedsfaglige instrukser og arbejder efter fælles retningslinjer, der sikrer en ensartet og fagligt funderet praksis.

Dokumentation
Dokumentation er en central del af den faglige indsats. En fælles dokumentationsstrategi understøtter en systematisk og ensartet praksis med fokus på kvalitet, borgerinddragelse samt sammenhæng mellem indsats, mål og evaluering. Faglige ressourcepersoner yder vejledning og sparring i arbejdet med dokumentationen.

Seksualvejledning
CFD Nyborg har to uddannede seksualvejledere, som understøtter borgere, medarbejdere og samarbejdspartnere i spørgsmål om seksualitet, identitet, relationer og personlige grænser.

Tværfagligt team
CFD Nyborg kan trække på CFD's tværfaglige team, som består af psykolog, pædagogisk konsulent, fysioterapeut, ergoterapeut og tegnsprogsundervisere. Teamet bidrager med specialiseret viden, rådgivning og faglig sparring til medarbejdere og ledelse.

Juni 2026

CFD Nyborg
Virksomhedsleder
Bettina Juhl Nielsen

Telefon: 27 28 25 19
E-mail: bjn@cfd.dk eller nyborg@cfd.dk

www.cfd.dk

